

بررسی تأثیر کودهای آلی بر عملکرد و اجزای عملکرد گیاه دارویی کرچک (*Ricinus communis*)

افسانه امین غفوری^۱، پرویز رضوانی مقدم^۲ و مهدی نصیری محلاتی^۲
۱. دانشجوی دکتری آگرو اکولوژی و ۲. اعضای هیأت علمی و گروه زراعت، دانشکده کشاورزی دانشگاه
فردوسی مشهد

a.aminghafori@gmail.com

چکیده

در دهه‌های اخیر، تولید محصولات کشاورزی عمدتاً متکی به مصرف نهاده‌های شیمیایی بوده که این امر منجر به بروز مشکلات زیست محیطی شده است. یکی از راهکارهای رفع این مشکل، بهره‌گیری از اصول کشاورزی اکولوژیک در مدیریت پایدار بوم نظام‌های زراعی می‌باشد. بدین منظور استفاده از کودهای بیولوژیک، یکی از مهمترین راهبردهای تغذیه گیاه برای نیل به اهداف کشاورزی اکولوژیک است. به منظور مطالعه اثر کودهای آلی بر عملکرد و اجزای عملکرد گیاه دارویی کرچک (*Ricinus communis*) آزمایشی در سال زراعی ۸۸-۱۳۸۷ در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی و با سه تکرار در مزرعه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد اجرا شد. تیمارهای آزمایش شامل: (۱) نیتروکسین، (۲) باکتری‌های حل‌کننده فسفات، (۳) ورمی کمپوست، و (۴) شاهد بودند. نتایج بررسی‌ها حاکی از آن بود که استفاده از کودهای آلی منجر به افزایش معنی‌دار اجزای عملکرد، عملکرد دانه و عملکرد بیولوژیکی کرچک گردید و در این میان تیمار ورمی کمپوست بیشترین تأثیر را در افزایش صفات مورد مطالعه داشتند. بیشترین کمترین عملکرد دانه به ترتیب در تیمار ورمی کمپوست با ۴۶۹/۶۱ کیلوگرم در هکتار و شاهد با ۱۶۵/۰۹ کیلوگرم در هکتار بدست آمد. بنابراین چنین به نظر می‌رسد که کاربرد کودهای بیولوژیک مناسب، می‌تواند در افزایش عملکرد و اجزای عملکرد کرچک مؤثر باشد.